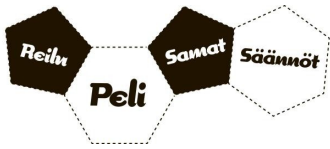

Koulumateriaali osa II: Pieni tietopaketti jalkapallojen tuotannosta

- Lähes 80 % maailman kaikista jalkapalloista valmistetaan **Pakistanin koillisosassa**, Sialkot –nimisessä paikassa.
- Monet suuret urheiluvälinevalmistajat valmistuttavat pallonsa Sialkotissa.
- Nykyisin pallot valmistetaan **keinonahkasta**.
- Suurin osa palloista **ommellaan käsin**. Halpatuontipalloja valmistetaan myös koneellisesti.
- Eniten pallojen tuotannossa ansaitsevat **urheiluvälineiden maahantuojat**.
- Vähiten jalkapallobisneksessä ansaitsevat **jalkapallojen ompelijat**. Pallon hinta riippuu sen laadusta. Pakistanilainen ompelija ansaitsee **noin 26-50 senttiä per pallo**.
- Ompelijan palkka ei usein riitä edes perustarpeisiin. Eläkkeeseen työläisen on otettava lainaa, jolloin **köyhyyden kierre** on valmis.
- Jalkapalloteollisuudessa **työskentelee myös lapsia**. Vuonna 1997 solmittu ns. **Atlantan sopimus** pyrkii kitkemään **lapsityövoiman** käytön urheiluvälineiteollisuudessa, mutta siitä huolimatta ongelmasta ei ole vielä päästy.
- Ompelijoiden työolot ovat usein **turvattomat**, ja **työterveydenhuoltoa** ei ole. Työntekijät, jotka puhuvat **ammattijärjestöjen** puolesta, joutuvat usein työnantajan painostuksen kohteeksi ja heidät voidaan jopa erottaa.
- Vuoden 2006 jalkapallon maailmanmestaruuskisojen aikaan Pakistanissa valmistettiin **40 miljoonaa palloa**.
- Yksi jalkapallo koostuu **32 osasta**. Yhdessä jalkapallossa on kuusikulmaisia paloja 20 kpl ja viisikulmaisia 12 kpl. Tarvitaan **noin 650 tikkiä** kiinnittämään kaikki jalkapallon palat yhteen.
- Yhden 8-10 tunnin työpäivän aikana yksi ompelija saa ommelluksi pallon laadusta riippuen **3-5 palloa**.
- Erityisen vaikeaa on ommella viimeiset palat yhteen. Tätä varten pallo on käännettävä, koska viimeiset tikit on ommeltava ulkoapäin. Niin sanotulla ”viimeisellä tikillä” pallo sitten valmistuu.
- Ompelijat istuvat yleensä pienellä pallilla. Kahdella neulalla ja vahvalla karhulangalla osat ommellaan yhteen. Yhdessä osassa on kuminen sisäpallo ja venttiili, josta pallo pumpataan täyteen.

- **Reilun kaupan** jalkapalloista ompelijat saavat **takuukorvauksen** vaivalloisesta työstään. Se voi olla jopa **75 % korkeampi** kuin tavallisista palloista saatava palkka. Reilu palkka ehkäisee myös lapsityövoiman käyttöä, sillä jos vanhemmat ansaitsevat tarpeeksi, ei lasten ole pakko tehdä työtä, vaan he voivat sen sijaan **käydä koulua**.
- Jokaisesta reilun kaupan pallosta maksetaan työntekijäyhteisölle myös **reilun kaupan lisää**, joka on 10 % pallon myyntihinnasta. Se on tarkoitettu yhteisöjen elinolojen parannuksiin, kuten **lasten koulutukseen ja terveysasemiin**.
- Reilun kaupan järjestelmässä **lapsityövoiman käyttö on ehdottomasti kielletty**, työntekijöillä tulee olla pääsy **työterveydenhuoltoon**, ja heillä on oikeus **järjestäytymiseen** oikeuksiensa valvomiseksi.

Huom! Lisää tietoa löytyy mm. www.reilupeli.fi ja Reilu peli, samat säännöt –kampanjan esitteestä, jota voi tilata Reilun kaupan puolesta ry:stä.